

Redaktionelt

Det går usandtroligt godt. Vi har nu sendt 39 disketter med morseprogrammet til patruljer over hele landet. Vi håber, at nogle har lært noget om, hvor meget der skal på i porto.

Vi har sandelig også fået 2 ansøgninger til det ledige job. De vil blive behandlet grundigt, og ansøgerne vil høre nærmere.

Det med breve er forresten meget sjovt, og vi kunne godt tænke os at få nogle breve med idéer, kommentarer og kritik.

I dette nummer har vi fortsat artiklen om patruljeliv. Denne gang handler den om "Regnbuemærket". Hvis du ikke har fået læst om roller i patruljen i sidste nummer, kan du nå det, inden du skal på P.Lan i efterårsferien, ikke?

Redaktionen.

Indhold

Redaktionelt	2
Frisk træ	3
Skær en ske	4
Hug en mejsekasse	5
Patruljeliv	6
Vipdem	8
Pionér race	10
Vralteand	12
Vippehøne	13
Knobet	14
Uropatruljen	15
Superbivuaak	16

Næste frist for indlæg til Tandem er:
Den 20. oktober 1995

Indlæg sendes til:
Jes Munk Jensen
Vesterallé 46
8870 Langå

Tandem 3/95

Idé, tekst og tegninger:

Jes Munk Jensen (ansv.), Jens Kern-Hansen, Henriette Draborg, Lene Rusholt, Henrik Willadsen, Bitten Pave Andersen og Marianne Lang Mignon.

TRYK: Specialtrykkeriet A/S, Viborg.

ISSN: 0108-7975

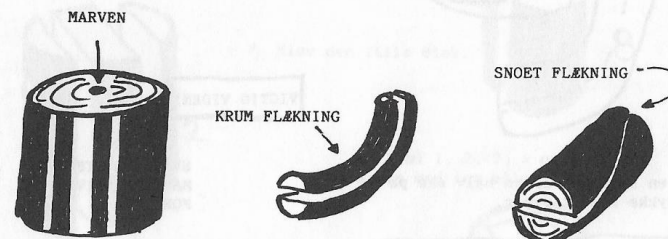
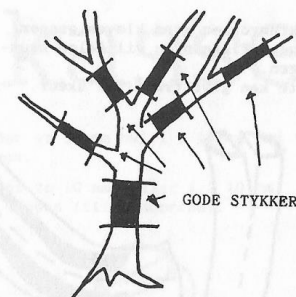
◦ Det Danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø.
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

Frisk træ

Næsten al friskfældet træ er let at arbejde i med økse og kniv.

Det bedste træ er stykker, der uden sidegrene eller knaster. gamle knaster kan give problemer.

Den måde, der er bedst at flække træ på, er gennem marven, - så følger flækningen, den måde træet er vokset på.

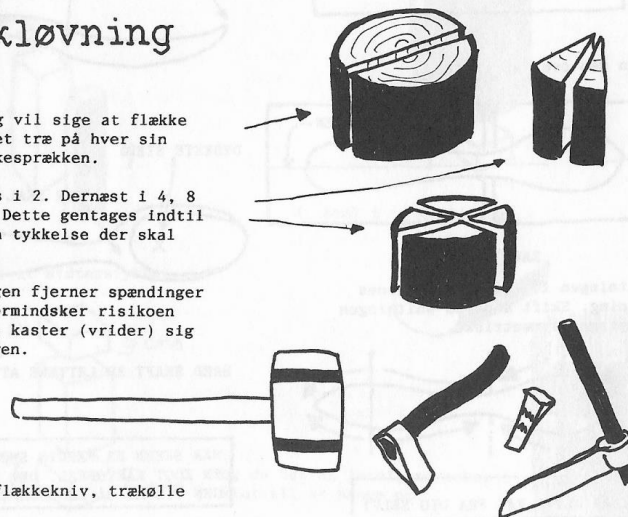

Spejkløvning

Spejkløvning vil sige at flække med lige meget træ på hver sin side af flækkesprækken.

Træet flækkes i 2. Dernæst i 4, 8 osv stykker. Dette gentages indtil træet har den tykkelse der skal bruges.

Spejkløvningen fjerner spændinger i træet og formindsker risikoen for, at træet kaster (vrider) sig under tørringen.

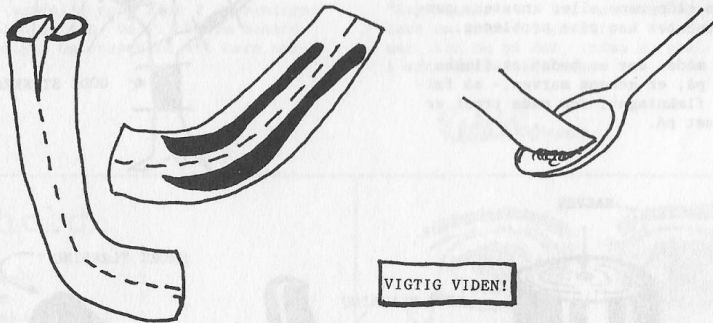
VERKTØJ:

Økse, kile, flækkekniv, trækølle

Skær en ske

En krumvokset gren kløves gennem marven. Flækningen vil følge krumningen. Dette kan give træ til 2 skeer.

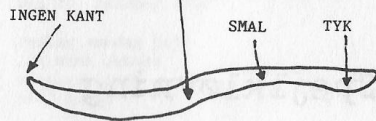
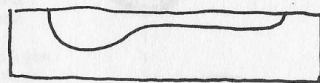
Udhuling foretages med huljern på tværs af årerne, eller skeen skræbes med den buede ende på dolken. Sidstnævnte tager længere tid.

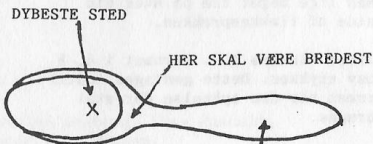
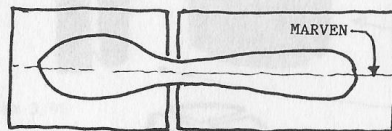
VIGTIG VIDEN!

SVAGESTE STED
MÅ IKKE BLIVE
FOR TYND

Tegn en skabelon af en halv ske på et stykke foldet papir.

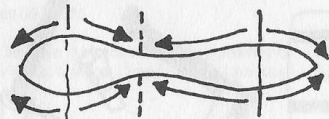

Tegn den over på træet.

SAV INDHAK

Snitningen foretages i fibrenes retning. Skift side så snitningen foretages symmetrisk.

BRED SKAFT ER LETTERE AT HOLDE PÅ

NÅR SKEEN ER FÆRDIG SMØRES DEN MED EN KOGT KARTOFFEL. DET FÅR TØRRINGEN TIL AT GÅ LANGSOMMERE.

SKÆR ALTID VÆK FRA DIG SELV!

Hug en mejse kasse

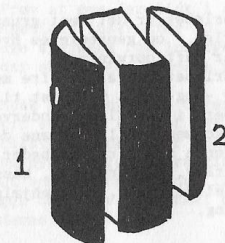
MATERIALER:

1 stk. halvtør kævle (knastfri) ca. 16 cm i diameter, 30 cm lang.
1 stk. halvtør kævle (knastfri) ca. 16 cm i diameter, 20 cm lang.
Søm, dyvler, bindetråd

VÆRKTØJ:

Økse, trækølle, borsving, bor 30 mm og 10 mm, hammer.

A. Flæk 1 og 2 så midterstykket bliver ca. 8 cm bred

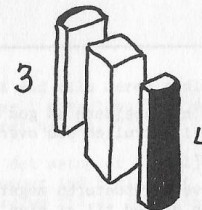

F. Kløv den lille blok.

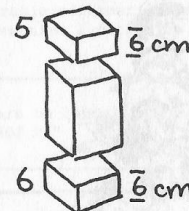
G. Saml 1, 2, 3, 4 og 6 til en kasse med søm eller dyvler.

B. Flæk 3 og 4 så midterstykket bliver ca. 8 x 8 cm.

H. Saml 5 og 8 til låg.

C. Sav 5 og 6 af midterstykket.

og du har en færdig mejsekasse klar til at hænge op.

Patruljeliv

- Regnbueforløbet

I sidste nummer af Tandem skrev vi en del om roller i patruljen - Deltager, Instruktør og Ansvarlig.

Regnbuemærket

Hvergang du deltager i regnbueforløbet i en ny rolle, kan du tage en del af regnbuemærket, som består af tre dele. Du kan altså deltage i forløbet flere gange og få nye udfordringer hver gang. Regnbuemærket bæres på højre lommeklap.

Vil du vide mere om Regnbueforløbet, så se "HEJ SPEJDER" - side 21 - 38.

Det sted i Den blå Regnbue, hvor disse roller er beskrevet bedst i forhold til konkrete aktiviteter, er i Regnbueforløbet.

Regnbueforløbet er det mest grundlæggende forløb - og gennemføres hver gang I har haft oprykning. Regnbueforløbet består af fire møder og en tur - og er en velkomst til de nye spejdere i patruljen. Undervejs i forløbet kommer I til at træne de grundlæggende spejderfærdigheder - bl.a. lejrliv, lejrarbejder, besøgninger, teltrejsning, førstehjælp og orientering.

De nye i patruljen starter som deltagere. De ældre fungerer på skift som instruktører. PL er den ansvarlige.

Patruljens Blå Time

En vigtig del af regnbueforløbet er "Patruljens Blå Time", som ligger lørdag aften på regnbueturen.

Ud over at lære en masse spejderfærdigheder er målet med Regnbueforløbet også at ryste patruljen sammen samt

at give de nye spejdere så god en modtagelse i patruljen som overhovedet muligt.

Her er selve Regnbueturen meget vigtig, da den er med til at give Jer fælles oplevelser, som I kan snakke videre om på patruljemøderne.

Forberedelse

Inden de nye spejdere rykker op i Jeres patrulje, og inden I gennemfører regnbueforløbet, er der en række ting, som I bør forberede eller øve Jer på i patruljen, således Jeres regnbuetur bliver så vellykket som muligt.

1. Prøv at øve Jer lidt i rollerne - specielt instruktør-rollen, så de nye spejdere får indtryk af, at der sker noget i Jeres patrulje.

Husk at de nye fra deres junior-tid er vant til, at der er voksne tilstede, som leder mødet.

De nye vil først gradvist opdage, at som spejder er det ligeså meget dem selv, der skal skabe møderne.

Hvad så med alle Jeres tidligere oplevelser i patruljen, som de nye ikke har været med til ????

Her er det netop at Patruljens Blå Time kommer ind i billedet. Den Blå Time bruges til at fortælle de nye spejdere om det, der er specielt og værdifuldt ved at være i netop Jeres patrulje - spændende ture I har været på, sjove historier om de andre og tidligere patruljemedlemmer, traditioner og ceremonier i patruljen og meget mere.

Vil du vide mere om Patruljens Blå Time, så se "HEJ PL" - side 10 - 13.

Den blå regnbue

2. Forbered Jer på hvordan I vil tage imod de nye spejdere på det første møde.

Det er vigtigt, at de nye føler sig velkommen fra første øjeblik.

Kan du stadig selv huske, hvordan det var at være ny i patruljen !!

3. Snak sammen i patruljen om, hvordan I vil lave rammen om Patruljens Blå Time:

- Hvad skal I lave undervejs ?
- Skal I have noget at spise eller drikke ?
- Hvem skal fortælle hvad ?
- Har I nogle ceremonier og traditioner som skal gennemføres ?

4. Snak sammen i patruljen om, hvad I vil fortælle om Jer selv og patruljen, når I holder Patruljens Blå Time - og om hvordan I vil fortælle det.

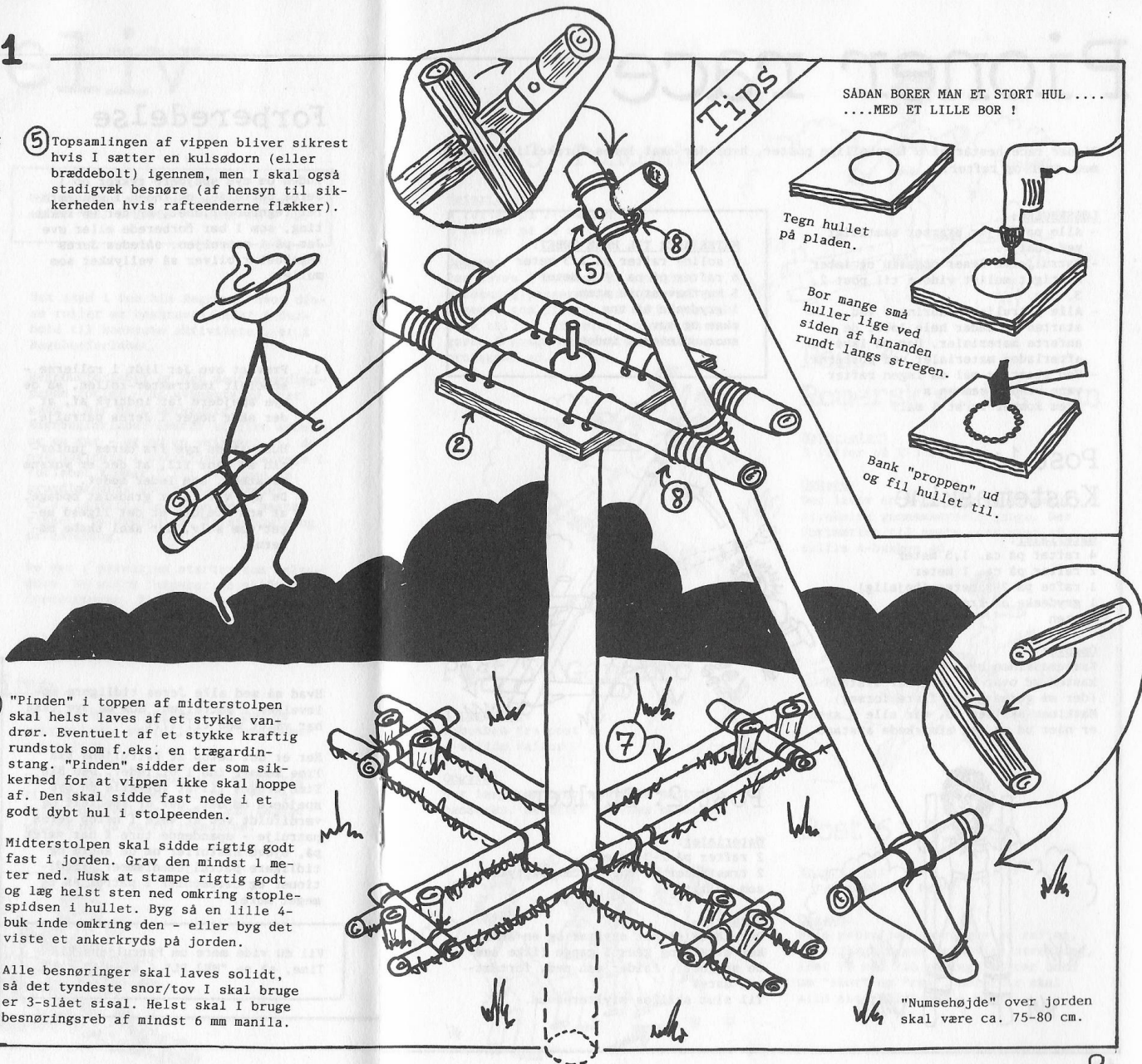

Vipdem¹

Prøv jer lidt frem når I laver den og leger med den. Tænk på om I synes det ser solidt nok ud det I bygger. Tag jeres TL med på råd og start evt. med at lave den første VipDem til et tropsmøde.

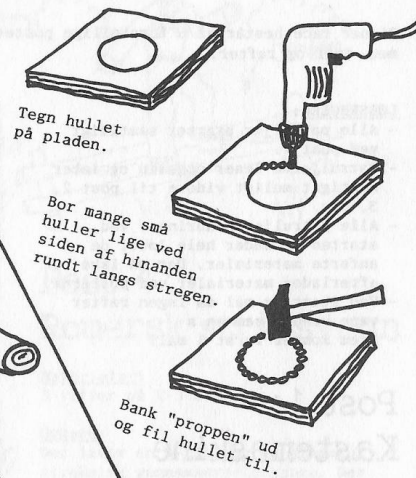
- ① Stolpespidsen snittes/hugges kuglerund og smøres godt ind i brun sæbe. Rundt om stolpeenden vikles/besnøres en kraftig "takling" (for at holde sammen på stolpespidsen hvis den nu sku' få lyst til at flække).
- ② Pladen er en god kraftig krydsfinér-plade. Mindst 22 mm tyk. Det store hul i pladen er så mindre end stolpen's tykkelse. Start hellere med at lave et hul der er lidt for lille end for stort. Er stolpen ca. 10 cm tyk, vil et hul på ca. 7 cm være passende (men det afhænger af om I bare borer hullet eller om I også laver skrå kanter inde i hulle bagefter).
- ③ Pladen sømnes godt og grundigt fast på de 2 korte rafter nedefra.
- ④ I pladen bores små huller, så den OGSÅ bliver bundet fast på de 2 korte rafter.

⑤ Topsamlingen af vippen bliver sikrest hvis I sætter en kulsødorn (eller brædebolt) igennem, men I skal også stadigvæk besnøre (af hensyn til sikkerheden hvis raftenderne flækker).

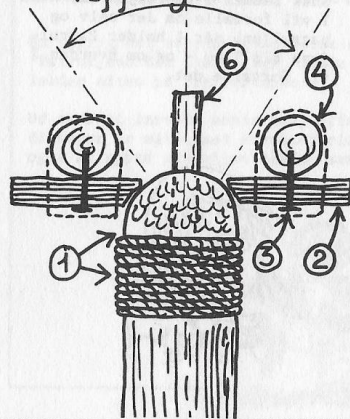

Tips

SÅDAN BORER MAN ET STORT HUL
...MED ET LILLE BOR !

Vippelejet

- ⑥ "Pinden" i toppen af midterstolpen skal helst laves af et stykke vanddrør. Eventuelt af et stykke kraftig rundstok som f.eks. en trægardinstang. "Pinden" sidder der som sikkerhed for at vippen ikke skal hoppe af. Den skal sidde fast nede i et godt dybt hul i stolpeenden.
- ⑦ Midterstolpen skal sidde rigtig godt fast i jorden. Grav den mindst 1 meter ned. Husk at stampe rigtig godt og læg helst sten ned omkring stolpespidsen i hullet. Byg så en lille 4-buk inde omkring den - eller byg det viste et ankerkryds på jorden.
- ⑧ Alle besnøringer skal laves solidt, så det tyndeste snor/tov I skal bruge er 3-slået sisal. Helst skal I bruge besnøringsreb af mindst 6 mm manila.

"Numsehøjde" over jorden skal være ca. 75-80 cm.

Pioner race

Pioner race består af 6 forskellige poster, hvor der skal løses forskellige opgaver med snor og rafter.

LØBSREGLER:

- Alle patruljer starter samtidigt ved post 1.
- Patruljerne løser opgaven og løber hurtigst muligt videre til post 2, 3, osv.
- Alle patruljer medbringer ved starten og under hele løbet de anførte materialer. Der må ikke efterlades materialer ved posterne.
- Ved start og mål må ingen rafter være bundet sammen.
- Hvem kommer først i mål?

MATERIALER TIL HELE LØBET:
7 solide rafter på 2-3 meter
6 rafter på ca. 1,5 meter
5 knytvestore sten
1 grydeske af træ
økse og sav
snor udleveres inden start

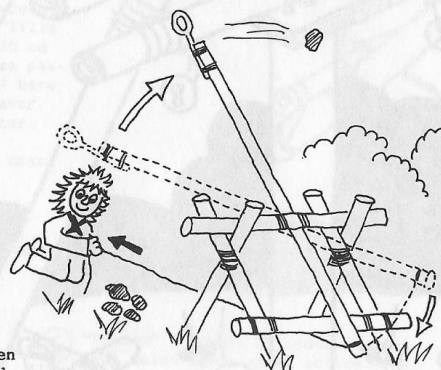
Post 1: Kastemaskine

Materialer:

- 4 rafter på ca. 1,5 meter
- 2 rafter på ca. 1 meter
- 1 rafte på 2-3 meter (bøjelig)
- 1 grydeske af træ
- 5 sten

Opgave:

Kastemaskinen bygges og de 5 sten kastes ud over en afmærket afstand (der må gerne gøres flere forsøg). Maskinen skilles ad, når alle 5 sten er nået ud på den afmærkede afstand.

Post 2: stylter

Materialer:

- 2 rafter på 2-3 meter
- 2 træstykker på ca. 20 cm (så tykke som muligt)

Opgave:

Der laves et par stylter og en afmærket strækning gædes 5 gange (ikke samme spejder). Falder man ned, fortsættes bare.

Til slut skilles stylterne ad.

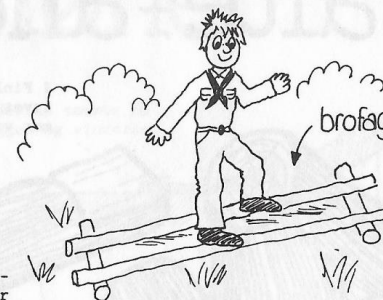
Post 3: Pontonbro

Materialer:

- 4 rafter på 2-3 meter
- 4 rafter på 50 cm

Opgave:

Der laves 2 brofag. En afmærket strækning passerer ved hjælp af brofagene, som flyttes på skift (det er ikke tilladt at røre jorden). Dette gøres 5 gange og herefter skilles brofagene ad.

Post 5: Gangbro

Materialer:

- A-bukken fra post 4
- 4 solide rafter

Opgave:

Der laves en bro, som hele patruljen passerer. Herefter skilles broen ad.

Post 4: Romersk stridsvogn

Materialer:

- 3 rafter på 2-3 meter

Opgave:

Der laves en A-buk, og en afmærket strækning gennemkøres 5 gange. Der fortsættes til næste post uden af skille A-bukken ad.

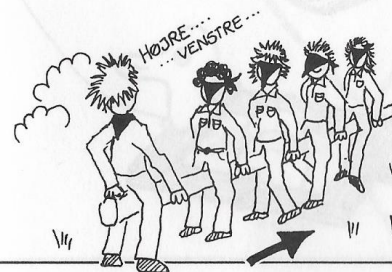
Post 6: Robåd

Materialer:

- 1 rafte på 2-3 meter

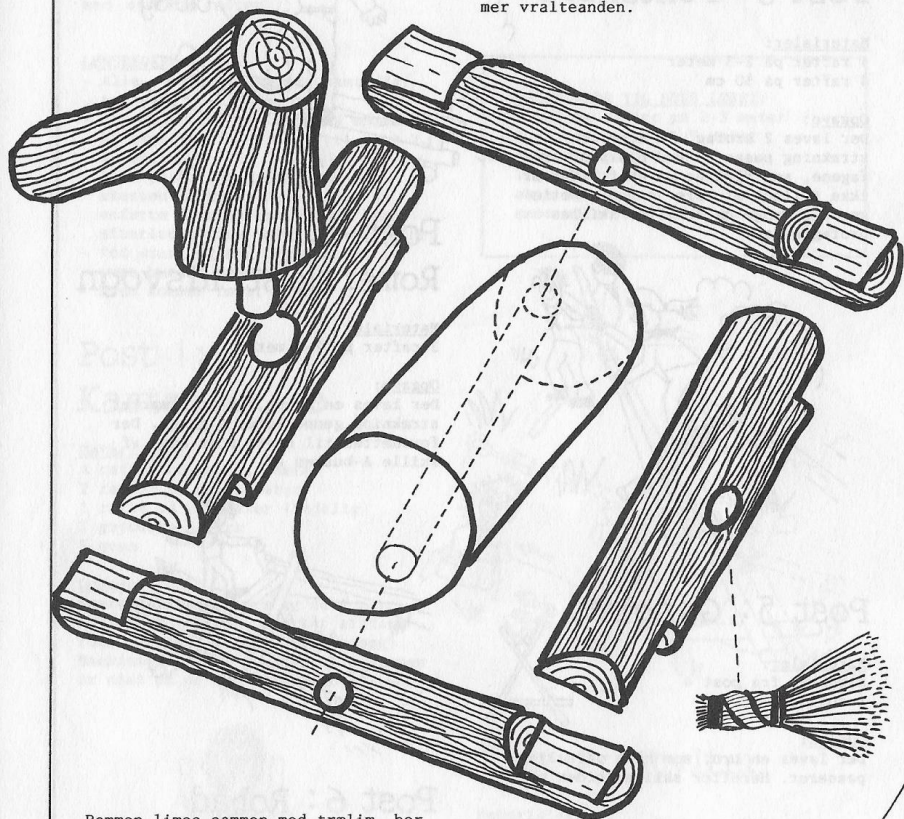
Opgave:

Hele patruljen anbringes på raften, og tilbagelægges en anvist strækning, idet PL ved råb og tegn styrer uden om "skær" og "rev". Herefter skal alle materialer med i mål.

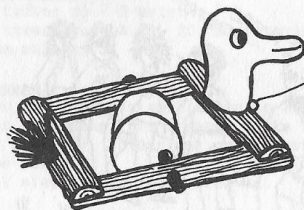

Vralte-and

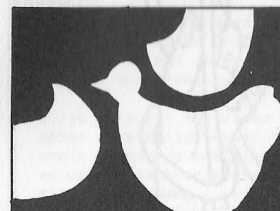
I Finland er der tradition for håndlavet legetøj af træ, og herfra stammer vralteanden.

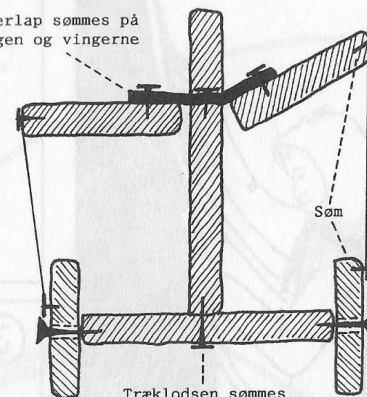
Rammen limes sammen med trælim, bor evt. et hul gennem begge træstykker og sæt en dyvel i.
Som aksel bruges en blomsterpind.
Hullet i rullen er boret "skævt" og er rigeligt stort, så anden vralter, når der trækkes i snoren.

Vippe-høne

Læderlap sømnes på ryggen og vingerne

Træklods sømnes til hønsens krop

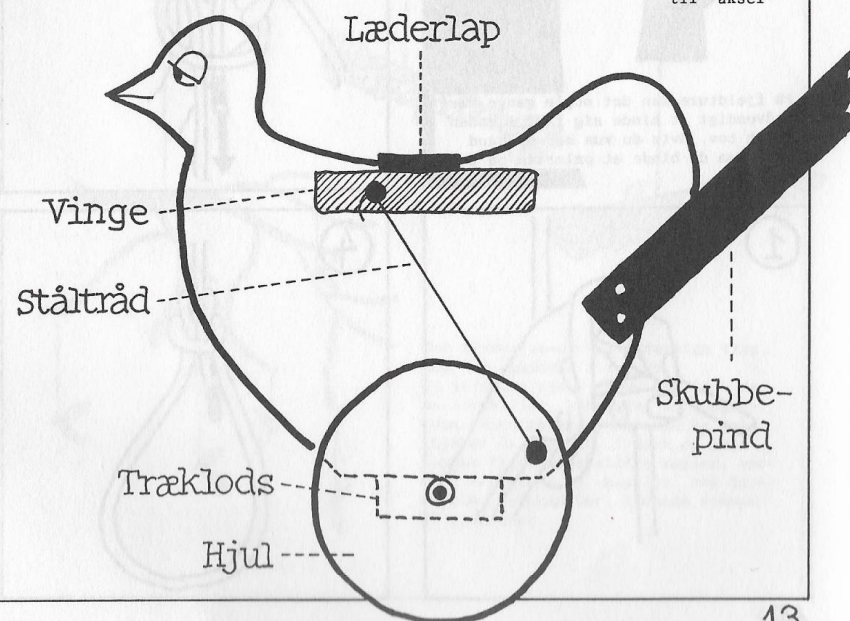
Søm

Skrue

Hjul med hul til "aksel"

Materialer

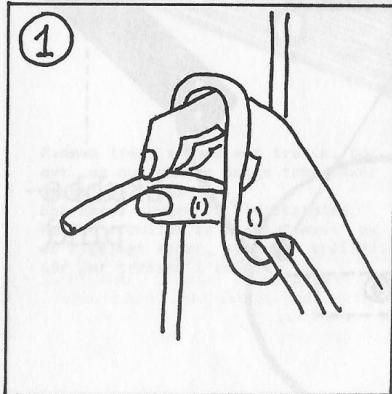
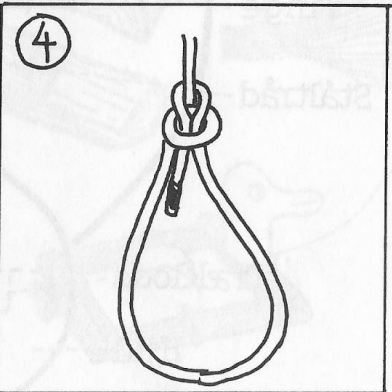
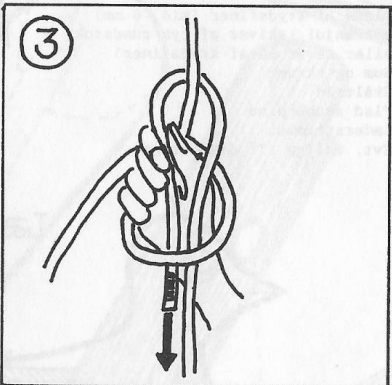
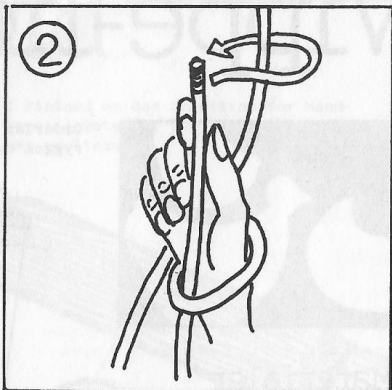
Plade af krydsfiner (min. 6 mm)
2 træhjul (skiver af tyk rundstok eller savet ud af krydsfiner)
Søm og skruer
Ståltråd
Flad skubbepind
Læderstrimmel
Evt. maling til dekorering

Knobet

På fjeldture kan det nogle gange være nødvendigt at binde sig fast i enden af et tov. Hvis du kun har en hånd fri, kan du binde et pælestik på denne måde.

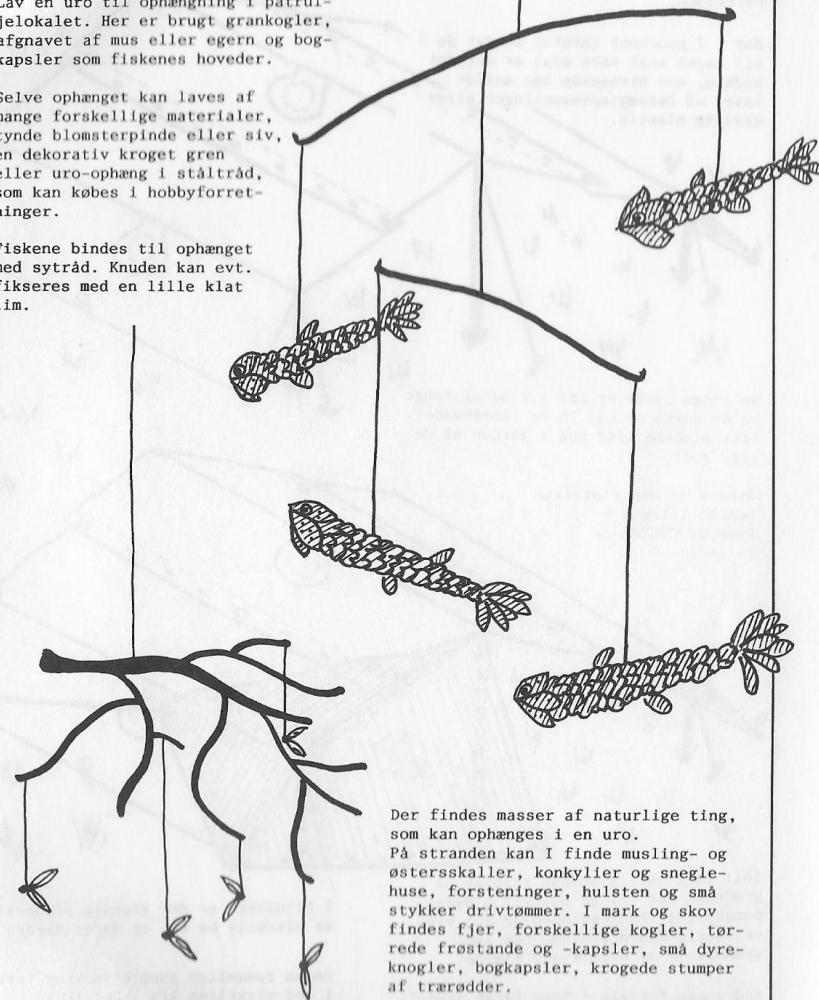

URO-patruljen

Lav en uro til ophængning i patruljelokalet. Her er brugt grankogler, afgnavet af mus eller eger og bogkapsler som fiskenes hoveder.

Selve ophængen kan laves af mange forskellige materialer, tynde blomsterpinde eller siv, en dekorativ kroget gren eller uro-ophæng i ståltråd, som kan købes i hobbyforretninger.

Fiskene bindes til ophængen med sytråd. Knuden kan evt. fikseres med en lille klat lim.

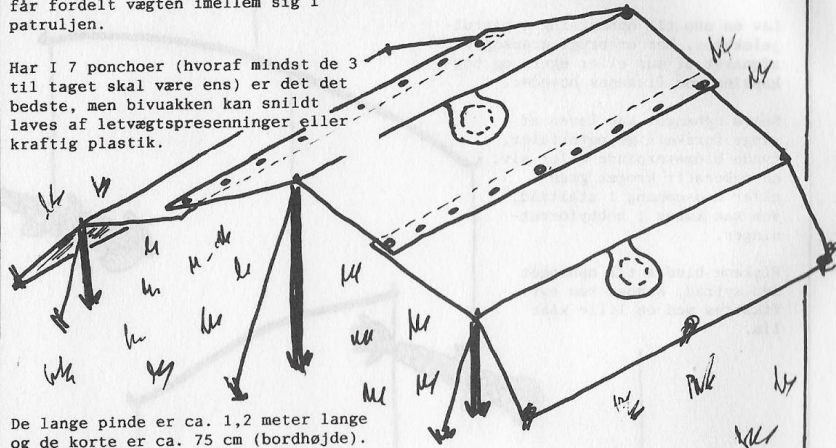

Der findes masser af naturlige ting, som kan ophænges i en uro. På stranden kan I finde musling- og østersskaller, konkylier og sneglehuse, forsteninger, hulsten og små stykker drivtømmer. I mark og skov findes fjer, forskellige kogler, tørrede frøstande og -kapsler, små dyrekogler, bogkapsler, krogede stumper af trærødder.

Superbivuak

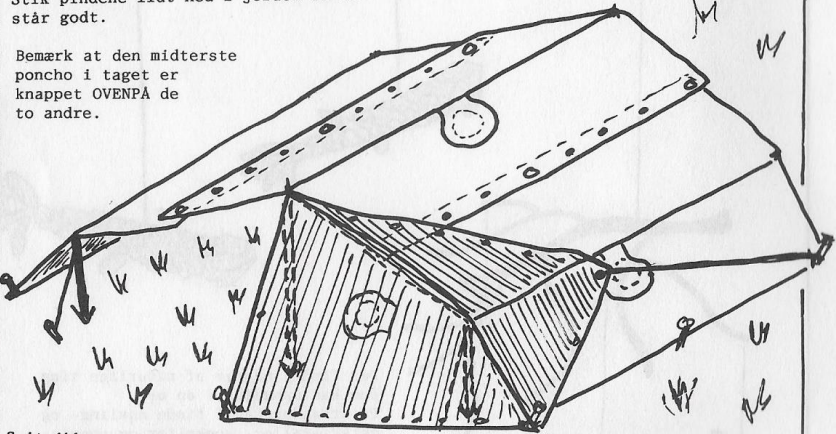
Ponchoer er lette at bære på, og man får fordelt vægten imellem sig i patruljen.

Har I 7 ponchoer (hvoraf mindst de 3 til taget skal være ens) er det det bedste, men bivuakken kan snildt laves af letvægtspresenninger eller kraftig plastik.

De lange pinde er ca. 1,2 meter lange og de korte er ca. 75 cm (bordhøjde). Stik pindene lidt ned i jorden så de står godt.

Bemærk at den midterste poncho i taget er knappet OVENPÅ de to andre.

Snit ikke særlig spidse spidser på pindene. Det vil gå ud over hjørneponchoerne. På tegningen er kun vist en enkelt hjørneponcho. Der skal spændes en op over hvert hjørne.

I bivuakken er der rigelig plads til en patrulje på 8 - og deres bagage !

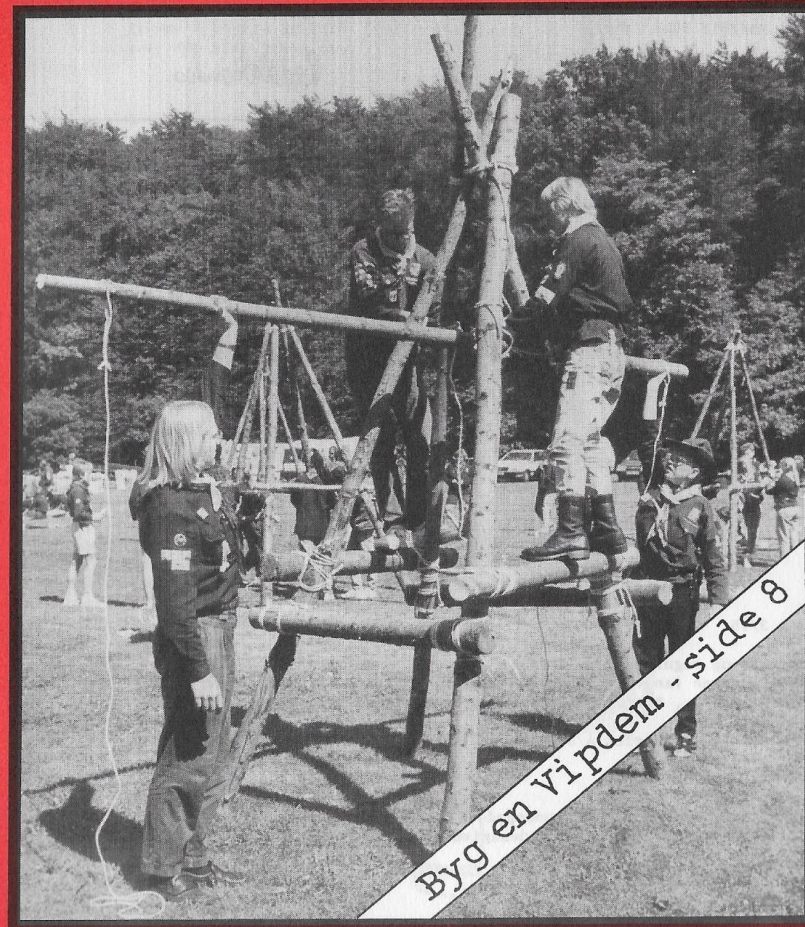
Denne rummelige superbivuak er testet i det virkelige liv ! Det skete på PPlan 94 på Colleruphus (og det gik rigtig godt).

Indgangen foregår i "den lange revne" mellem to hjørneponchoer - lige ud for en af de lange pinde.

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

Byg en Vipdem - side 8